

Ungdoms livsfølelse og sosiale liv i 2026 – hva veit vi?

(...og litt om hva jeg trur trengs)

Erik Kruse,
Nordic Safe Cities

Nordic
Safe Cities

Ungdommen nå til dags...

- Ungdom som et relativt nytt fenomen
- Feilkilde: Vår egen referanseramme
- Feilkilde: Våre egne barn
- Feilkilde: Ungdom vi har jobbet med
- Feilkilde: Ungdommer er ikke én ting

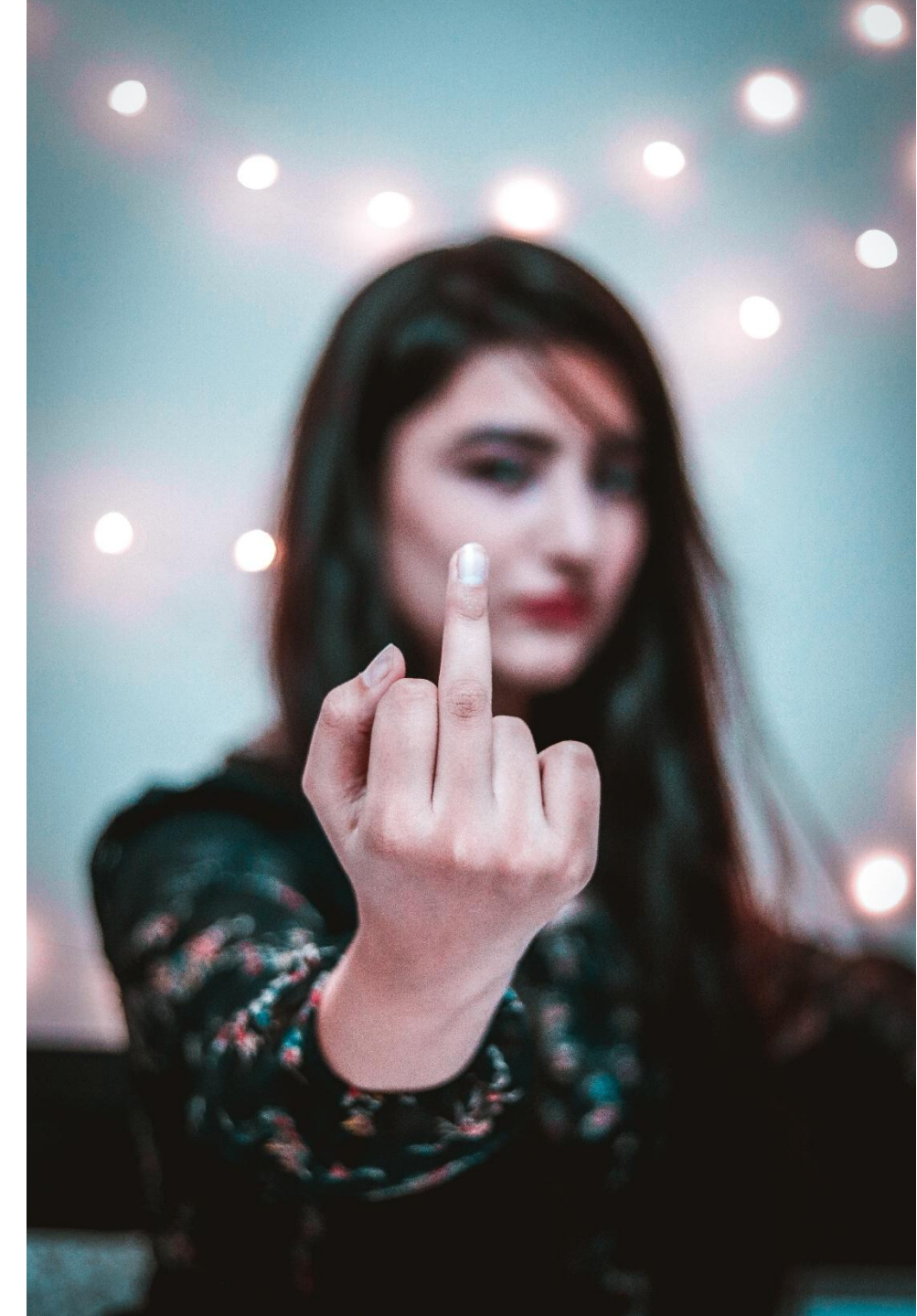
Hvorfor er det likevel lurt og nødvendig å si noe om hvem ungdommene våre er?

Ungdom, utviklings- trekk og trender

De fleste norske ungdommer har gode oppvekstvilkår og høy livskvalitet.

- 9 av 10 mener de har et bra liv
- 9 av 10 har nære og fortrolige venner
- Nesten alle har noen å være sammen med på skolen og i fritida
- De fleste er tilfreds med foreldrene sine, skolen de går på og lokalmiljøet.

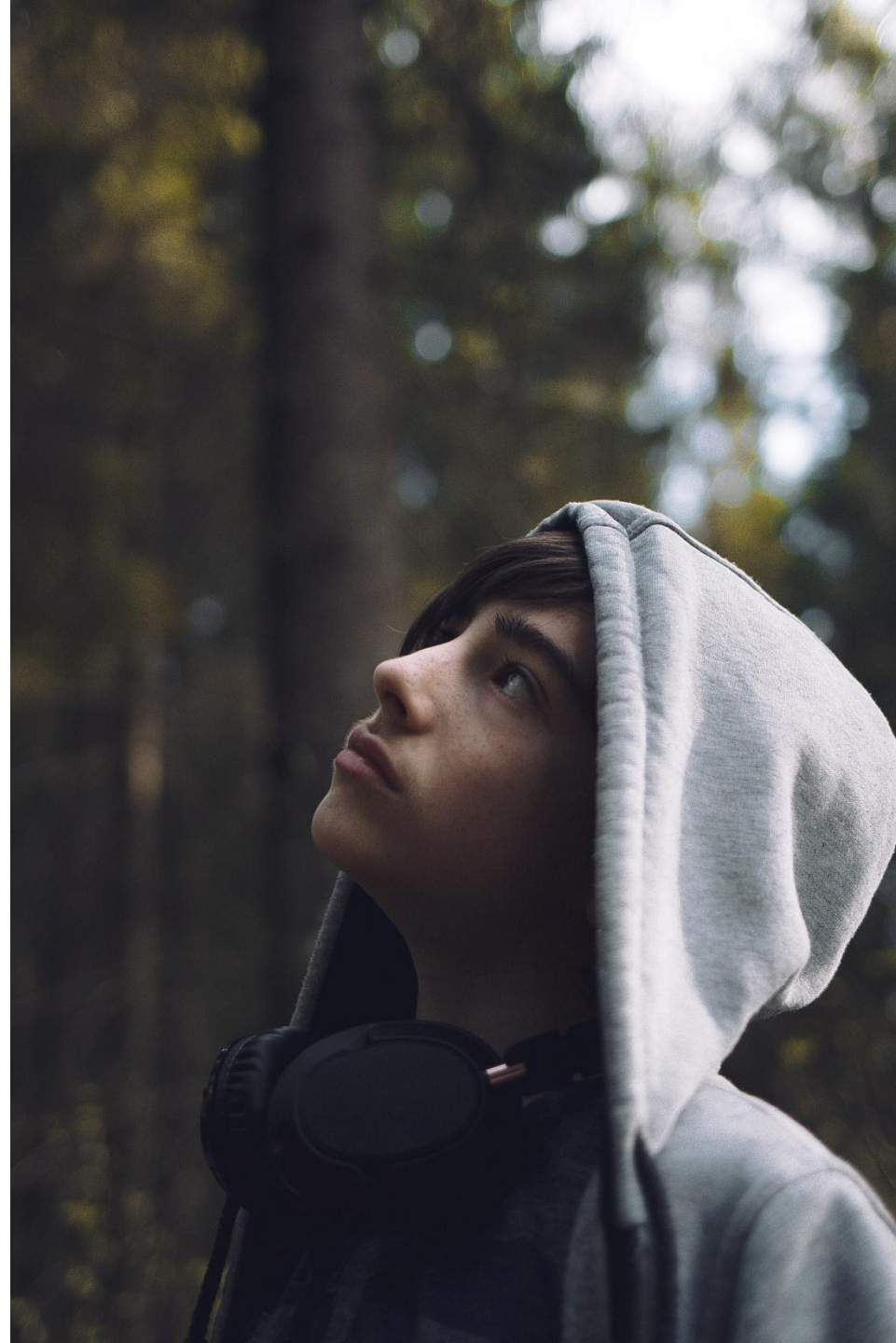
Ungdom, utviklings- trekk og trender

Men:

- Høyere tall mobbing og utsatt for vold
- Mistrivsel i skolen og skulk øker
- Andel normbrudd, kriminalitet og rus øker
- Stabilisert trend selvrapportert psykisk uhelse
- Stabilisert trend skjermbruk - økning i tid brukt på sosiale medier
- Mindre fysisk sosialt sammen

Gjennomsnittene lurer oss litt...

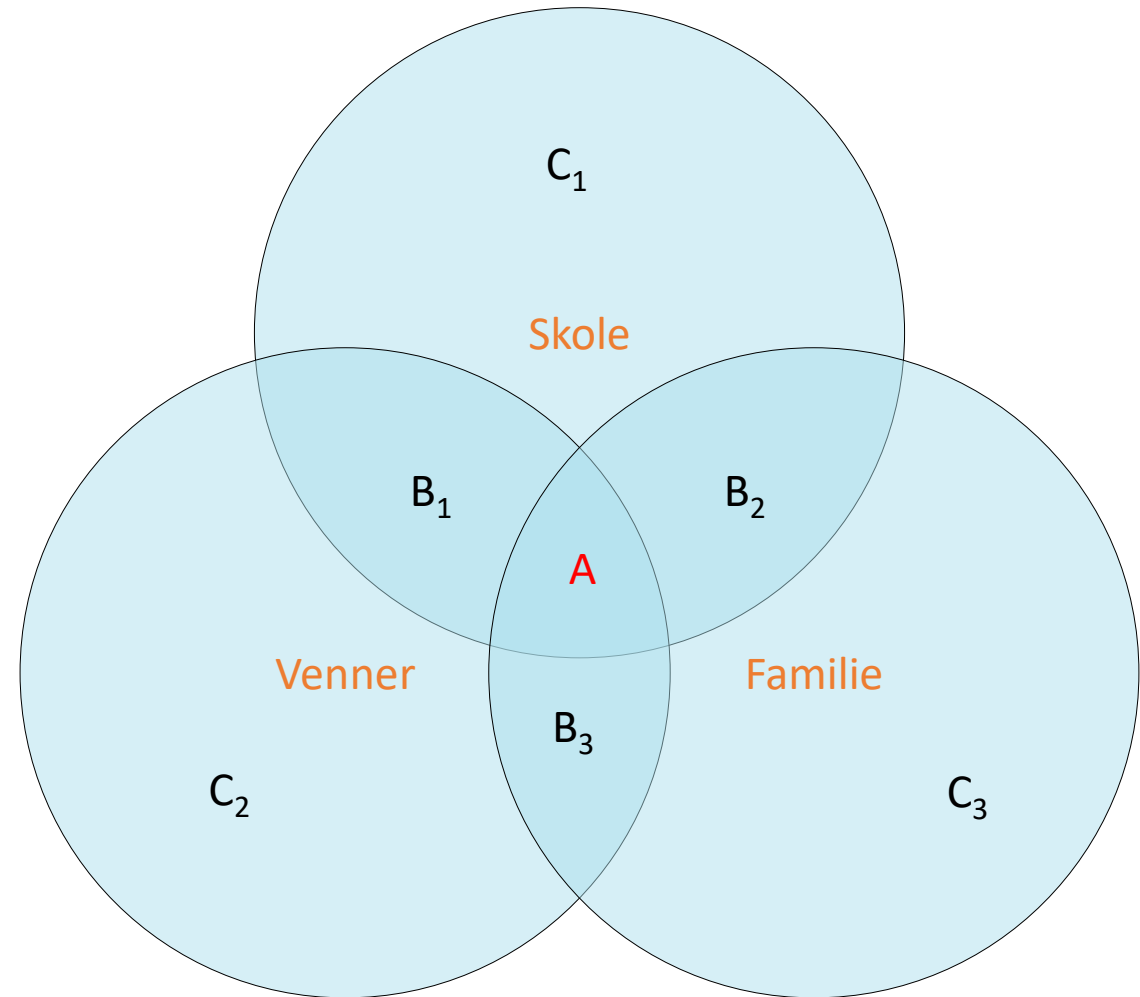
- Det er dels variasjoner fra skole til skole, og klasse til klasse (mikrotrender)
- Det er store variasjoner mellom aldersgrupper
- Det er en del viktige kjønnsforskjeller
- Men aller viktigst: En del ungdommer strever på veldig mange områder, og avstanden mellom de forskjellige kategoriene øker.

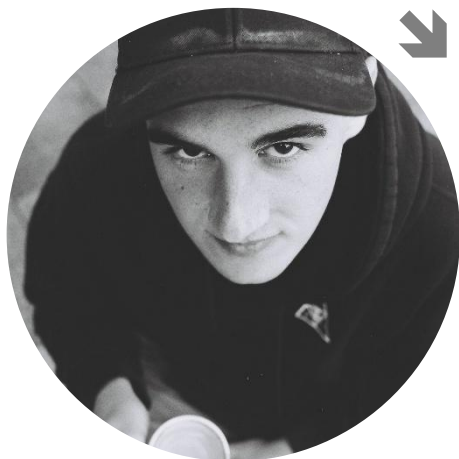
Sosiale relasjoner i ungdomstida – ulike grader av marginalisering

D (81,7%)

A: 0,7 % (de med tre risikoområder)
B: 3,6 % (de med to risikoområder)
C: 13,9 % (de med ett risikoområde)

Ungdom og fritid: Fem kategorier

De mest kulturelle
(9 %)

De minst
digitale (19 %)

De som oftest er
med venner (32 %)

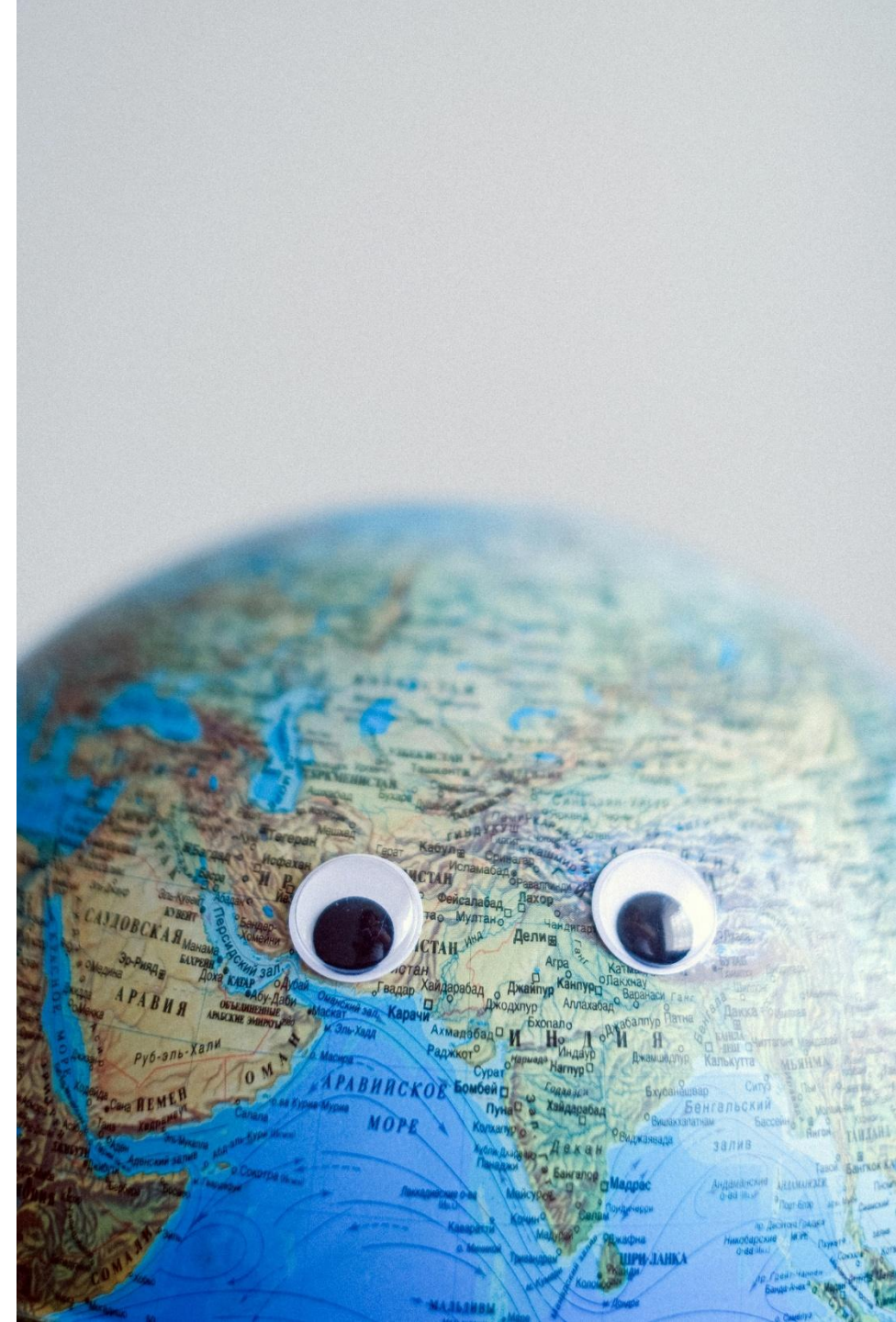
De mest hjemme-
orienterte (27 %)

De mest risiko-
orienterte (13 %)

Men hva med ungdom i verden og framtida og fellesskapet og sånn?

- De fleste ungdommer har det bra og beskriver livet sitt som godt (84 %). Fornøyd med stedet de bor, opplever tilhørighet og synes det er trygt (84 %)
- Ser i ganske stor grad lyst på framtida, og tror de kommer til å få et godt og lykkelig liv (69 vs 3 %)
- Men vi står overfor store utfordringer: Klima, rasisme og gruppefiendtlighet, digital utvikling, desinformasjon og falske nyheter, synkende demokratiindeks, krig og okkupasjon, en regelstyrt verden er truet, internasjonalt samarbeid, synkende tillit, smalere ytringsklima og økt polarisering.

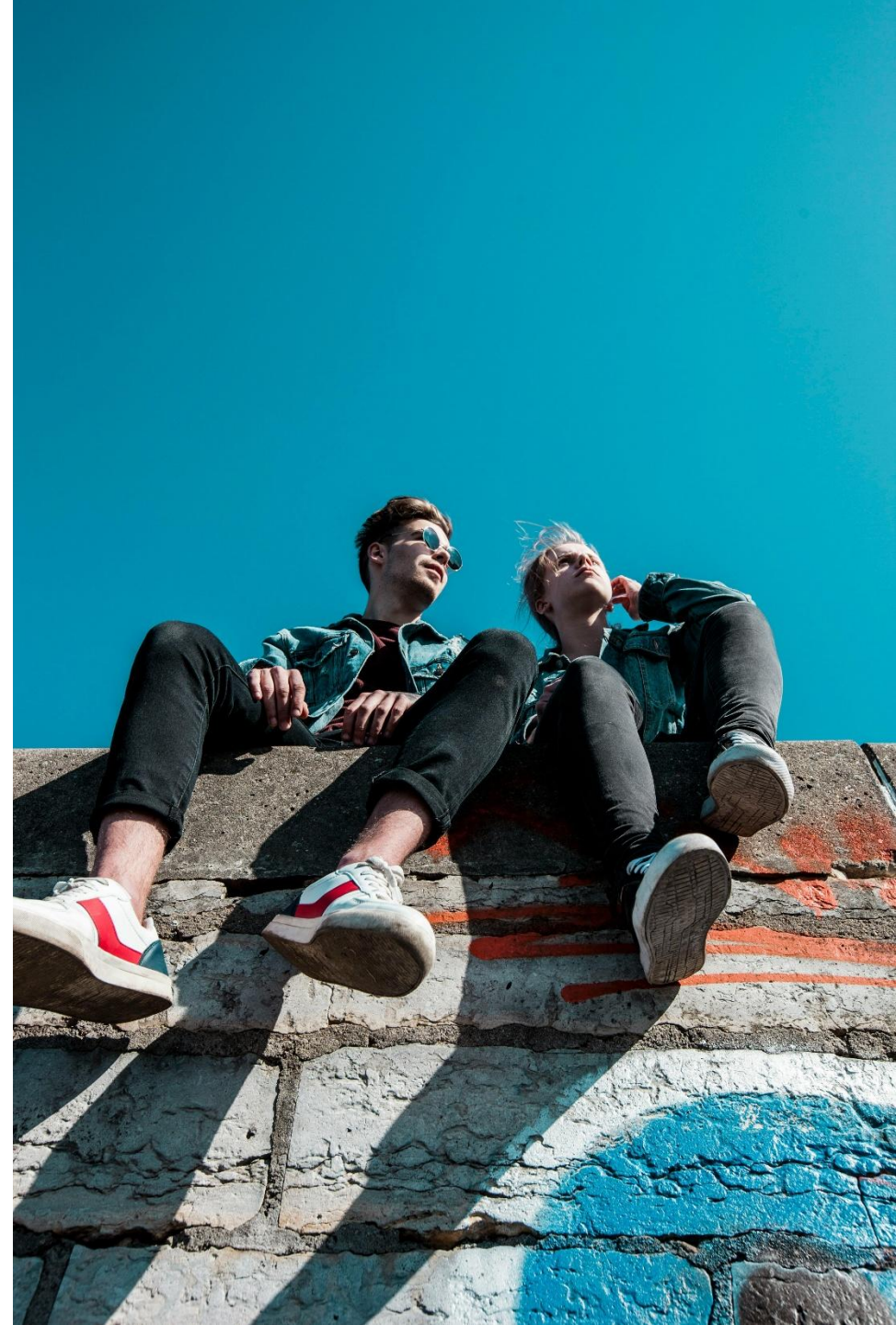

Hva gjør vi da?

Noen tips:

- Vi har lagd samfunnet, det betyr også at vi kan endre det!
- Vi må jobbe på de riktige måtene når vi skal møte kompliserte samfunnsfloker: Sirkulært, utforskende, nyskapende, kunnskapsbasert, langsiktig, samarbeidende og visjonært!
- Håp og fellesskap

**Vi må gi god,
tilgjengelig og
tidlig hjelp som
hjelper**

**Vi må bygge,
vedlikeholde og
gjenopprette
fysiske fellesskap**

**Vi må
tørre å
være
voksne -
og støtte
foreldre**

Vi må bygge
demokratisk
mestrings-
tro

Vi må trene
demokratiske
muskler

**Vi må snakke om
kontroversielle
temaer – på en
god måte**

**Vi må bygge
åndelig
beredskap**

Takk!

Erik Kruse – Nordic Safe Cities

Mob. 45 41 91 72

E-post: erik@nordicsafecities.org